

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ДОДАТКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ»

В. Г. Сюсюка, Ю. Я. Круть, А. В. Жарких, Т. В. Карпенко, О. В. Пономаренко, М. Ю. Сергієнко, Н. Г. Колокот
Запорізький державний медичний університет

DISTANCE LEARNING AS AN ADDITIONAL TOOL FOR IMPROVING THE TRAINING OF STUDENTS IN THE SPECIALTY OBSTETRICS AND GYNECOLOGY

V. G. Syusyuka, Yu. Ya. Krut, A. V. Zharkyykh, T. V. Karpenko, O. V. Ponomarenko, M. Ju. Sergienko, N. G. Kolokot
State Medical University of Zaporozhye

В статті висвітлені аспекти дистанційного навчання з дисципліни «акушерство та гінекологія». Самостійна робота є одним із основних способів оволодіння студентом матеріалу у вільний від обов'язкових навчальних занять час, тому основна роль викладача у позааудиторній самостійній підготовці полягає в тому, щоб зорієнтувати пошук студента та навчити його користуватись різними джерелами інформації. Використання студентами порталу дистанційного навчання безсумнівно розширює можливості навчального процесу, завдяки значній кількості навчально-методичних ресурсів.

The article highlights aspects of distance learning discipline "Obstetrics and Gynecology". Self-guided work is one of the main means for students to master the material in time free from lessons that is why the basic role of teacher in the self-guided extracurricular training consists in orientation of students to search and teach him to use different information resources. Using distance education students portal undoubtedly enhances the learning process through a large number of teaching resources.

Вступ. Репродуктивне здоров'я нації є важливим чинником сприятливої демографічної ситуації, що сприяє формуванню соціально-економічного потенціалу країни [3]. Саме тому, дотриманням клінічних протоколів з надання акушерської допомоги затверджених МОЗ України, які засновані на доказовій медицині – є пріоритетом у роботі лікаря акушера-гінеколога. Оскільки в акушерсько-гінекологічній практиці кінцевим критерієм ефективності застосовуваних технологій є рівень репродуктивних втрат, саме організаційно-методичні та медичні технології повинні включати в себе оцінку клінічної ефективності, впливати на підвищення якості життя та репродуктивне здоров'я жінок [5].

Процес євроінтеграції у сфері вищої медичної освіти на клінічних кафедрах вимагає нових підходів до організації навчального процесу, що полягає у пошуку ефективних методів засвоєння студентами теоретичних знань та практичних навичок. Сучасний розвиток медицини вимагає від вищих навчальних закладів постійного удосконалення педагогічного процесу з урахуванням досвіду традиційних медичних галузей та одночасним використанням новітніх медичних технологій для підвищення професійного рівня випускників вищих навчальних закладів і для підвищення конкурентноздатності самого навчального закладу, що потребує ширшого використання можливостей різноманітних високотехнологічних медичних закладів різних форм власності та підпорядкування для підготовки студентів-медиків [6]. Європейська перспектива загальноекономічної й соціальної інтеграції на сьогодні стала для України головним напрямом державної політики, а відповідно, і реформування системи державного управління освітою. Домінуючими рисами нової моделі освіти стануть підвищення якості освіти, її доступність, ефективність та інноваційний характер [2]. Саме тому, впровадження інноваційних комп'ютерних технологій в навчальний процес на достатній матеріальній базі та з прогресивними навчальними програмами безперечно сприяє підвищенню якості і доступності освіти на рівні Європейських стандартів [4].

Основна частина. Метою викладання та основними завданнями навчальної дисципліни «акушерство та гіне-

кологія» є кінцеві цілі, які ґрунтуються на базі навчальних цілей, визначених в освітньо-професійній програмі. Згідно зі структурою навчальної дисципліни, протягом 4-го курсу студент опанує один модуль, який передбачає вивчення фізіологічного та патологічного перебігу вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Згідно Закону України «Про вищу освіту» освітній процес у вищих навчальних закладах здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Система забезпечення вищими навчальними закладами якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою [1].

Безсумнівно, що лекція є основною формою проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, яка призначена для засвоєння теоретичного матеріалу, а більш детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень – є основою практичного заняття, що формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Кафедрою відпрацьовані тематичні плани лекцій, практичних занять та розподіл балів для оцінки навчальної діяльності студентів, визначені обсяги самостійної роботи студентів, її тематика та методичне забезпечення.

Самостійна робота студентів (СРС) є невід'ємною частиною навчального процесу та виправданим способом оволодіння навчальним матеріалом. Це особлива форма навчальної діяльності, під час реалізації якої засвоюється відповідна сума знань, умінь і навичок, розвиваються здібності, формується самостійність як особистісна риса суб'єкта навчання. Саме тому, важливим є забезпечення студента необхідними методичними матеріалами. Методичні матеріали кафедри повинні забезпечити якісно нові можливості для вирішення професійно-орієнтованих умінь студентів. Загальновідомо, що СРС студентів має дві форми – позааудиторну та аудиторну. На відміну від

аудиторної СРС, яка виконується в присутності викладача, позааудиторна робота має спрямовуватися викладачем. На нашу думку роль викладача в позааудиторній самостійній підготовці полягає в тому, щоб навчити студента користуватися різними джерелами інформації. Не викликає сумніву, що майже всі студенти захоплюються інтернетом та мають до нього вільний доступ на території університету, бібліотеці університету та гуртожитках. З цих позицій на порталі університету (ortal.zsmu.zp.ua) є доступним до використання студентами достатня кількість методичних матеріалів, яка підготовлена професорсько-викладацьким складом кафедри. База методичних матеріалів постійно оновлюється. Крім того, на порталі представлені календарні плани та розклад занять, клінічні протоколи, лекції, збірки тестових завдань, а також інформація щодо академічної заборгованості студентів, тощо.

Велике значення у СРС має робота в бібліотеці університету, оскільки саме в ній сконцентрована інформація. Бібліотека надає студентам необхідні навчальні матеріали. Опитування студентів, дозволило з'ясувати, що майже 95 % використовують ресурси portalу та бібліотеки. Цьому сприяло створення та постійне удосконалення співробітниками бібліотеки ЗДМУ інформаційно-технологічної системи: Електронного каталогу, Електронної бібліотеки (фонд електронних документів) та Інституційного репозитарію.

Інформаційно-технологічна система дозволяє отримати інформацію у повному обсязі, що стало можливим завдяки перетворенню традиційної навчальної бібліотеки в сучасний інформаційний центр з наданням широкого спектру інформаційних послуг всім категоріям користувачів [7].

Важливим завданням бібліотеки є формування електронних ресурсів, популяризація ідей відкритого доступу, які забезпечать можливість безперервного дистанційного навчання.

Висновки. Таким чином, застосування інформаційних технологій дозволяє створювати та розвивати повноцінну систему дистанційного навчання, розробляти та впроваджувати нові сучасні методи навчання, створювати та адаптувати освітні матеріали в якісно нових формах.

Самостійна робота є одним із основних способів оволодіння студентом матеріалу у вільний від обов'язкових

навчальних занять час. Використання студентами portalу дистанційного навчання безсумнівно розширює можливості навчального процесу, завдяки наявності значної кількості навчально-методичних ресурсів.

Література

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 1 липня 2014 року м. Київ // Урядовий кур'єр. – 2014. – № 146 (13 серпня). – С. 7–18.
2. Білозерова М. В. Аналіз Європейських систем вищої освіти в контексті інтеграції в Європейський освітній простір / М. В. Білозерова // Теорія та практика державного управління. – 2013. – Вип. 2 (41). – С. 1–9.
3. Бойчук Л. Г. Особливості диспансерного спостереження за перебігом фізіологічної вагітності лікарем загальної практики / Л. Г. Бойчук // Ліки України. – 2013. – №3-4(16-17). – С. 4–7.
4. Глубоченко В. Г. Деякі проблемні питання впровадження іновативних технологій в підготовці майбутніх лікарів / Глубоченко В. Г., Глубоченко О. В. // Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі: матеріали Х ювілейної Всеукр. навч.-наук. конф. зміжнар. участю (Тернопіль, 18–19 квіт. 2013 р.) : у 2 ч. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2013. – Ч. 1. – С. 113–115.
5. Дуда И. В. Актуальные вопросы репродуктивного здоровья женщин: Матер. Респ. науч.-практ. конф. акуш.-гин. и неонат. / Под ред. И.В. Дуды, В. Л. Силавы. – Мн., 2001. – 21 с.
6. Оптимізація навчального процесу щодо викладання аспектів репродуктивної медицини на медичному факультеті медичного університету / [Н. В. Авраменко, Д. Є. Барковський, О. А. Нікіфоров та ін.] // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2012. – №2(9). – С. 127–128.
7. Організація роботи інформаційно-технологічних систем бібліотеки вищого медичного (фармацевтичного) навчального закладу : методичні рекомендації / О. М. Бруй, Н. В. Гаріна, Т. В. Карпенко, І. В. Киричок, Т. Б. Павленко, О. А. Рижов, Л. В. Соколова, Г. І. Хандрікова ; МОЗ України, ОдНМУ, ЗНМУ, ХНМУ, ННМБУ. – Одеса, 2014. – 29 с.

ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ПИТАНЬ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА VI КУРСІ ЗА СКОРОЧЕННЯМ ПЛАНОВОГО ПОГОДИННОГО НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ І ЛЕКЦІЇ

В. Л. Таралло, М. З. Вацик

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»

Підготовка випускника накладає суворі обов'язки на випускні кафедри з боку повного виконання програми, обов'язкове опанування студентами чинних практичних навичок. При цьому, стале скорочення погодинного навантаження на практичні заняття для вивчення програмного матеріалу спонукає до пошуків і залучення інших форм навчання окрім традиційних лекцій і практичних занять. Зокрема належить приділити більше уваги змісту і змістовному навантаженню планових самостійних годин праці студентів. Це пов'язане із необхідністю перенесення важелів підготовки не тільки на практичні заняття, але й на

самостійну домашню роботу та роботу безпосередньо у лікувально-профілактичних закладах.

Співробітники кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я вирішили цільовим чином призначати кожному студенту завдання з підготовки реферата з найважливіших проблем предмету. Зокрема було виділено для докладного обговорення на семінарі наступні теми:

- Перспективи розвитку охорони здоров'я;
- Перспективи розвитку первинної медичної допомоги;
- Первинна медико-санітарна допомога;